

Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2025, gehouden op donderdag 27 maart 2025 jl. en georganiseerd door Hogeschool Windesheim). Bij elkaar zo'n 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op 18 maart 2027 in Arnhem en wordt georganiseerd door HAN University of Applied Sciences.

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

Blauwdruk

Hans Blankendaal

Hans Blankendaal

Samenvatting

Loket MBO-ICT – een samenwerkingsverband tussen de Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Kenteq en ECABO - werkt sinds 2001 samen met het scholingsveld en het bedrijfsleven aan een blauwdruk. Hierin wordt de MBO-ICT kwalificatiestructuur met niet-reguliere certificeringslijnen vergeleken, waardoor duidelijk wordt waar overlap zit, maar ook waar ze elkaar aan kunnen vullen. Door middel van de blauwdruk kan het civiel effect van diploma's - ook internationaal - worden vergroot, waardoor de kansen van de schoolverlater op de arbeidsmarkt toenemen. Tevens is het een hulpmiddel voor opleiders om niet-reguliere certificeringslijnen te integreren in reguliere opleidingen.

Achtergrond

Het begon allemaal in 2001 met het project MBO Taskforce ICT. Dit project had als voornaamste doel om iets te doen aan het tekort aan ICT'ers op de arbeidsmarkt. Uiteraard lag hierbij de focus op het mbo. Middels een aantal deelprojecten werd een bijdrage geleverd aan het terugdringen van dit tekort. Binnen het middelbaar beroepsonderwijs hebben de kenniscentra o.a. de opdracht om de beroepen op de arbeidsmarkt te vertalen naar een kwalificatiestructuur die landelijk door het ministerie van OCW wordt vastgesteld. Op die manier zorgt Loket MBO-ICT ervoor dat er voldoende gekwalificeerd personeel instroomt op de arbeidsmarkt. In het verlengde daarvan vond het bedrijfsleven het noodzakelijk om helder te hebben hoe reguliere en niet reguliere certificeringslijnen zich tot elkaar verhouden. Daarmee was het deelproject Blauwdruk geboren.

Doelstelling

Door het verband te beschrijven tussen reguliere mbo-diploma's en externe certificeringslijnen - van o.a. Microsoft, Cisco en CompTIA - wordt de samenhang tussen diploma's en certificaten duidelijk. Deze transparantie komt de kansen van afgestudeerde mbo-ICT'ers ten goede. De blauwdruk laat zien welke delen van een regulier mbo-diploma ook door externe certificaten kunnen worden ingevuld. ROC's weten op die manier hoe ze die particuliere certificeringslijnen in hun opleidingen kunnen integreren. De mbo-ICT'ers komen beter beslagen ten ijs met de gewilde, internationale erkende certificaten.

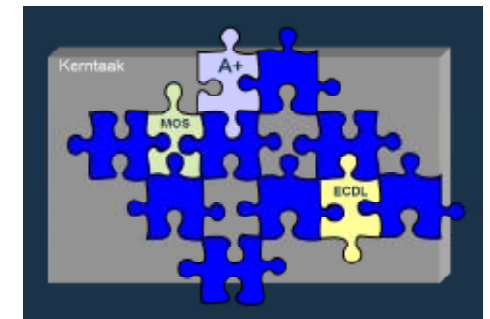
Caroline Nevejan, keynote speaker, in Auditorium van de Hogeschool van Amsterdam

In het verleden verliep de samenwerking tussen reguliere en particuliere opleiders op dit vlak moeizaam, maar omdat Loket MBO- ICT vanaf 2001 was gestart met de invoering van competentiegericht beroepsonderwijs zagen de opleiders elkaar niet langer als concurrent. We zagen vooral dat we elkaar aan konden vullen. Certificeringen van bijvoorbeeld Microsoft hebben nou eenmaal een bepaald civiel effect binnen het bedrijfsleven. Het heeft geen zin om dat als kenniscentrum of als reguliere opleider te ontkennen. Bovendien beschrijven deze certificeringen vakmatige competenties die noodzakelijk zijn voor een ICT'er. De ICT-kwalificatieprofielen beschrijven daarnaast ook de niet-vakmatige competenties die

van belang zijn om als ICT'er goed te kunnen functioneren: samenwerken, communiceren, projectmatig werken, etcetera. Aangezien veel bedrijven vragen naar Microsoft en Cisco-certificeringen op het moment dat er een ICT'er met een regulier diploma solliciteert, is het juist belangrijk om die samenwerking te zoeken.

De blauwdruk is een vergelijking van reguliere en particuliere opleidingen, certificaten en diploma's. Deze blauwdruk creëert in eerste instantie transparantie tussen verschillende opleidingen en certificeringslijnen. De transparantie maakt duidelijk waar overlap tussen opleidingen zit en/of waar opleidingen elkaar aanvullen. Daarnaast biedt het ook duidelijk-

heid naar deelnemers toe. Op het moment dat zij gaan solliciteren, kunnen zij op grond van de blauwdruk aangeven wat hun reguliere diploma waard is als je het vergelijkt met de niet-reguliere certificeringslijnen, waarmee het dus tevens duidelijkheid geeft naar potentiële werkgevers toe. De blauwdruk kan uiteraard ook gebruikt worden door opleiders. Er zijn nog al wat ROC's bijvoorbeeld Cisco Academy. Middels de blauwdruk kunnen ze achterhalen hoe ze de inhoud van de Cisco modules kunnen gebruiken en kunnen integreren in het reguliere opleidingstraject.

Hoe?

Hoe komt zo'n blauwdruk tot stand? In principe faciliteert Loket MBO-ICT zogenaamde expertmeetings. Bij zo'n bijeenkomst zijn de volgende partijen betrokken:

- ♦ vertegenwoordigers van de certificering die inhoudelijk vergeleken wordt
- ♦ vertegenwoordigers vanuit het scholingsveld die inhoudelijk kennis hebben van zowel de reguliere certificering als de niet-reguliere certificering
- ♦ vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven die inhoudelijk op de hoogte zijn van het ICT-vakgebied.

Dit lijkt heel simpel, maar gedurende de afgelopen jaren hebben we gemerkt op internationale congressen dat deze manier van samenwerking zeer uniek is. Alleen in Engeland en Zuid-Afrika werken reguliere en niet-reguliere opleiders op deze manier samen. Wel merken we dat in bijvoorbeeld Scandinavië de bereidheid om samen te werken groeiende is. Aan de andere kant zien we dat een mogelijke samenwerking tussen reguliere en particuliere opleiders nog steeds niet van de grond komt.

Voordelen

Samengevat biedt de blauwdruk dus eigenlijk alleen maar voordelen. De blauwdruk maakt werknemers mobiel op de (internationale) arbeidsmarkt. Door middel van de blauwdruk kan het civiel effect van diploma's worden vergroot, waardoor de kansen van de schoolverlater/ werknemer op de arbeidsmarkt toenemen. De blauwdruk biedt mogelijkheden voor reguliere onderwijsinstellingen om met behulp van door de branche gewenste of zelfs vereiste certificeringslijnen invulling te geven aan kenniselementen binnen de competentiegerichte kwalificatiestructuur. Hiermee wordt het ook eenvoudiger om aan te sluiten bij actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De blauwdruk is ook een bruikbare tool voor EVC-trajecten (EVC staat voor 'eerder verworven competenties'). Screeners van portfolio's en assessoren kunnen sneller en makkelijker zien of certificaten, diploma's e.d. 'dekkend' zijn voor delen van de kwalificatiestructuur.

Toekomst

Loket MBO-ICT heeft ondertussen een aantal modules van Microsoft, Cisco en CompTIA gepubliceerd. Uiteraard dient die vergelijking steeds geactualiseerd te worden op het moment dat er wijzigingen plaatsvinden. Daarnaast zijn er plannen om de certificeringen van Novell en EC Council inhoudelijk te vergelijken met de ICT-kwalificatiestructuur. Daar waar we ons in het verleden beperkt hebben tot een blauwdruk op mbo-niveau zullen we in 2007 ook gaan kijken naar enkele aanverwante opleidingen op andere niveau's. Op het moment dat je met bijvoorbeeld Cisco aan tafel zit en constateert dat een bepaalde module juist niet op mbo-niveau ligt, maar op hbo-niveau dan is het interessant - uiteraard met betrokkenen vanuit het hoger beroeps- onderwijs - om te bekijken of je de blauwdruk uit kunt breiden. Uiteindelijk zal de blauwdruk een beeld moeten geven van alle relevante opleidingen binnen een sector. Dit biedt ook weer nieuwe mogelijkheden; het wordt daarmee ook een instrument in het kader van opscholing.

Voor meer informatie kunt u terecht op de site van Loket MBO-ICT: www.loketmboict.nl.